

Η ΘΛΙΨΗ

*Μὴ θλίβει μέσα μου μιὰ θλίψη, μὰ δὲν ξαίρω
γιατὶ εἰν' ἡ θλίψη καὶ γιατὶ μὲ τυραννεῖ.
Κᾶπι καὶ μὲ βαραίνει καὶ μὲ σκύβει
οὐ νὰ ζητάῃ νὰ μοῦ συντρίψῃ τὸ κορμό.*

*Χειμῶνας δπὸ πάνου μου, τὰ σύγγεφα,
καὶ κάπου κάπου μιὰ ἀχτίνα πάσι νὰ σφήσῃ,
δπου τὰ πόδια μου πατᾶν, τὸ κιτρινόφυλλο
τὸ ἀκούων ν' ἀγκομαχᾷ πρωτοῦ νὰ ξεψυγήσῃ.*

*Μὰ δὲν τὸ ξαίρω, δν ὁ χειμῶνας, ἄν τὸ σύγγεφο,
τὸ κιτρινόφυλλο, ἡ ἀχτίνα ποὺ θὰ σφήσῃ
τῆς φύσης εἶναι ἡ τοῦ κόσμου ποὺ εἶναι μέσα μου
παθήματα ; Καὶ ποιὸς θὰ μοῦ τὸ ξεδιαλύσῃ ;*

*Γιατὶ δὲν ξαίρω, οὕτε γιατὶ μὲ τυραννεῖ,
γιατὶ μὲ θλίβει μέσα μου μιὰ θλίψη.
Ἐνας ξένος μὲ σφίγγει καὶ μὲ σκύβει
οὐ νὰ ζητᾷ νὰ μὲ συντρίψῃ.*

ΛΙΔΗ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ - ΙΑΚΩΒΙΑΝ

ΟΙ ΦΤΕΡΟΥΓΑΝΘΡΩΠΟΙ

“Η σκέψη κατηγορεῖ τὴν τέχνη. “Οσο μεγάλοι καὶ νὰ είναι οἱ
τεχνίτες ποὺ μᾶς παρουσιάζουν στὴν τέχνη τους φτερουγανθρώπους,
ἡ σκέψη στέκεται πιὸ ψηλά τους.

Καὶ ἡ στηρίζεται ἡ σκέψη στὴν ἀλήθεια καὶ στὴ λογική καὶ τότες
δὲ φοδάται. ἀπὸ κανενὸς εἰδούς μπαμπούλα, ἡ παραλογίζεται, καὶ τότες
ὄχι μονάχα ὁ τεχνίτης δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰν τὴν λογαριάζει μὰ οὕτε καὶ
δ τελεφταῖς σκιτζῆς.

Κατηγορῶ λοιπὸν τὴν τέχνη, γιατὶ βάζει φτερὰ στὸν ἀνθρωπό.
Κι' ἀν τὸ κάνει αὐτὸς γιατὶ διποδουλώνεται—αἰδίνες τώρα—στὴ μιὰ
καὶ στὴν ἀλλη θρησκεία, τότες συμβολικὰ διμολογάει πώς εἶναι σκλάδα
καὶ ἀφτοκαταδικάζεται.

“Ἄν τὸ κάνει γιατὶ τάχα εἶναι ὥρατο πρᾶμα, ἃς μάθη δτὶ φτιάχνει

μονάχα ἔνα διμορφό σκέπασμα μιᾶς ἀσκητικῆς ἀπὸ νεοπλάσματα μόστρου.

Αὐτὸς λέμε μεῖς, μὰ εἶναι κι' ἀφτὴ ἐλέφτερη γὰρ μᾶς πῃ τὸ λόγο γιατὶ εἶναι τάχατες ώραιο πρόβιμα.

Πρῶτα κι' ἀρχῆς τὸ κορμὶ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κατάσπανο. Οἱ φτεροῦγες θέλουν κορμὶ μὲ πούπουλο.

Μὰ θὰ πῆτε δὲν ἔχομε καὶ ἀνθρώπους τριχωτούς; Βέβαια κ' ἔχομε. Καὶ γυναικες μάλιστα κατὰ δυστυχία. Μὰ ἄλλο εἶναι τρίχα, εὐλογημένοι, καὶ ἄλλο πούπουλο.

Αὐτὸς μᾶς ἔμελλε δὰ σὲ τριχωτὸν ἀνθρωπό νὰ βάλωμε καὶ φτεροῦγες Ἀγγέλου. "Αν εἶναι γιὰ διάσολο μάλιστα, μὰ γι' αὐτὸν, ποὺ γίτεχνη, μὲ λιγότερον παραλογισμὸν δὲν τοῦ βάζει φτεροῦγες νυχτερίδας, μιλάμε παρακάτω.

Τι λέγαμε; "Α! γιὰ τὸ σπανὸ κορμὶ.

Δέρφτερο. Δογαριάστε τὶ μάκρος καὶ τὶ φάρδος πρέπει νάχουν οἱ φτεροῦγες γιὰ νὰ σηκώσουν ἀνθρώπινο κορμὶ; (εἰδαμε δὰ κάτι τέτοιες στήν ἐφαρμογὴ τοῦ πραγματικοῦ πετάγματος). Καὶ μὲ τὶ δύναμη θὰ κινηθοῦν ἀφτὲς οἱ φτεροῦγες, σὰν ἔχουν μάλιστα τὸν καιρὸν ἐνάντιο;

"Ας ἀφήσουμε δῆμως τὰ μεγάλα κι' δὲς πιάσουμε τὰ μικρά.

Τὰ Ἀγγελάκια μὲ τόμορφο οὐδέτερο παχούτσικο κορμὶ πᾶς στέκοντουν στὸν ἀέρα; Κάτι σύννεφα καὶ κάτι γκιρλάντες ποὺ τοὺς βάζουν εἶναι τάχατες βαστάχτικά;

Τὸ ίδιο παρατηροῦμε καὶ σὲ κάτι ἐρωτάκια καὶ σὲ κάτι ψυχὲς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, δπως καὶ στὰ Τζίνια τῶν παραμυθιῶν καὶ τῶν εἰκόνων τῆς Ἀνατολῆς—μὰ τούλάχιστο οἱ ψυχὲς καὶ τὰ Τζίνια ἔχουν ἀχαμνότατο κορμὶ.—

"Ας ἔρθωμε τώρα στὰ μεγαλείτερα.

Στοὺς Ἀρχάγγελους βάζουν μακρύτερες φτεροῦγες, μὰ δχι μόνο δὲν εἶναι ἀνάλογες μὲ τὸ σώμα τους αὐτὲς μὰ οὔτε καὶ καμιὰ προετοιμασία παραμορφωτικὴ δὲν παρουσιάζεται στὶς κουτάλες τῆς ράχης ἀπὸ τένοντες καὶ ἕνα σωρὸ ἀλλα χρήσιμα μασκαραλίκια.

"Ο ΑΙ—Γιάννης μὲ τὸ ἀναμαλλιασμένο καὶ ἀγριεμένο κορμὶ του πάλι διλγότερη ἀναστάτωση φέρνει στὴ σκέψη.

Εἶχαν δὰ καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ τοὺς Ἀνέμους ποὺ καμαρώνομε καὶ στὸ Ρολόϊ τοῦ Ἀνδρονίκου—εἶχαν καὶ τὴν περίφημη γιὰ τὴν ξεγελαστικὴν διμορφιά τῆς Νίκη καὶ δ,τι ἄλλο θέλετε.

Εἶχαν δῆμως καὶ φτεροπόδαρους, γιὰ νὰ πούμε τὸν Ἐρμῆ, τὸν Περσέα, δπως κ' ἔμεις τὸ Νικηταρά

πούχε στὰ πόδια του φτερά

Γιατί καὶ στοὺς ἀρχαῖους καιροὺς ἀπὸ τοῖς λαϊκές κοινέντες γελάστηκε ἡ Τέχνη καὶ ἔβαλε μὲ τὰ σωστά τῆς φτερὰ στὰ ποδάρια, ποὺ στὸ μάτι τοῦ μυαλωμένου περατήρητῇ φαίνονται σὰν ποδάρια λωποδύτη ποὺ ἔχει δεμένα ἀνάποδα τὰ παπούτσα του, γιὰ νὰ χάσῃ ἡ Ἀστυνομία τὶς πατημασιές του.

Πάλι πιὸ ἔξυπνα σκέφτηκε ὁ Διάολος—καὶ πότε δὲ δὲ σκέφτεται ἔξυπνα ἡ εὐγενία του!—ποὺ πήρε φτεροῦγες τῆς νυχτερίδας.

Γιατί ἡ νυχτερίδα δὲν εἶναι πουλί, εἶναι ποντίκι, ἀφοῦ γεννοδάλαις κι' δλας καὶ δὲν κάνει αὐγὸν (κατὰ δυστυχία οὔτε δὲν ἀνθρωπος δὲν κάνει) καὶ ἔχει τρίχωμα καὶ δχι πούπουλο. Οἱ δὲ φτεροῦγες τῆς εἶναι δπως καὶ τοῦ Διάολου, πετσιά.

Ἐπειτα μαζώνονται καὶ κρόβονται τεχνικὰ καὶ ὄμορφα οἱ τέτοιες φτεροῦγες.

“Αν ἡ Τέχνη φοδάται μήν τύχει καὶ κολαστῇ καὶ δὲν παίρνει γιὰ μοντέλο της, ὅταν χρειάζεται φτερὰ γιὰ τὸν ἀνθρωπο, τὴν νυχτερίδα, διὰ πάρη τὸ χειλιδονόφαρο, καὶ γιὰ νὰ μή φύγωμε ἀπ' τὴν ξηρὰ, διὰ πάρη τὰ τζιτζίκια, τὶς ἀκρίδες καὶ προπάντω τὸ Ἀλογατάκι τῆς Πλαναγάτας—νὰ ἔνα ‘Αγιωτικὸ μοντέλο.

*Όχι νὰ μᾶς παίρνει φτεροῦγες ἀγόδινοις γιὰ νὰ στηκώσουν ἀνθρωπο;!

“Ἄς μελετήσῃ δὲ καλὰ καὶ τοὺς Δράκοντες τῶν Ἀρχαίων, καὶ τοῦ ‘Αι—Γεώργη μας ἀκόμα.

Νὰ φτερὰ μιὰ φορὰ κατάλληλα γιὰ κάθε τέρας, γιατὶ γιὰ τέρας πρόκειται.

“Οπως ἡ μεγαλοφύτια στὴν ποίηση σκεπάζει κάθε τερατολογία καὶ κάθε ἀνακρίδεια ἔτσι καὶ ἡ ἀριστοτεχνία στὴ ζωγραφικὴ καὶ στὴ γλυπτικὴ βάλθηκε νὰ σκεπάζει κάθε τερατομορφία καὶ κάθε παραλογιστό.

Μὰ τὸ ώραιο μὲ τὸ νὰ εἶναι ώραιο δὲν πάνει νὰ εἶναι καὶ ἀπατῆλο καὶ δὲν στηρίζεται στὴν εἰλικρίνεια δὲν εἶναι δέξιο τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κάνει καὶ τὸν καμπόσο.

Ξέρετε λοιπὸν τι πρέπει νὰ κάνει ἡ τέχνη στὸν ἀνθρωπο γιὰ νὰ παρουσιάζεται μὲ φτεροῦγες!

Πρώτα πρέπει νὰν τὸν ἀναγκάσῃ νὰ κάνῃ κουκούλι.

Δέρτερο νὰ τὸν κλείσῃ μέσα σὲ δάφτα.

Τρίτο νὰ τὸν μεταμορφώσῃ καὶ νὰ τοῦ φωνάξῃ: δέω τώρα! πέτα φτερούγανθρωπε!

Καὶ έτσι θὰ πετάξῃ

‘Ο ἀνθρωπος ξεύροντας δύμως πώς δ Θεὸς ἔδωσε στὸ μύργυρα φτερὰ γιὰ νὰ τὸν καταστρέψῃ, δὲν ἀκούει ἀπὲ δάφτα καὶ πηγαίνορχεται μὲ τὰ δύο του κρατῶντας κάποτες καὶ μπαστούνι.